This question paper contains 2 printed pages]

1001-2023

FACULTY OF ALL

B.A./B.Com./B.Sc. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION NOVEMBER/DECEMBER, 2023

ENVIRONMENTAL STUDIES (Compulsory)

(Tuesday, 5-12-2023)

Time: 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. := (i) Attempt all questions.
 - (ii) Illustrate your answer with suitable labelled diagram wherever necessary.
 - (i) **सर्व** प्रश्न सोडवा.
 - (ii) आवश्यकता असेल तेथे आकृती काढून नावे द्याः
- 1. Explain ecosystem and its structure.

15

परिसंस्थेची माहिती देऊन तिची रचना स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

- (a) Explain India as mega biodiversity nation with suitable example. 8 भारत हे बहु जैवविविधतापूर्ण राष्ट्र आहे, हे उदाहरणासह स्पष्ट करा.
- (b) Describe the role of a person in control of pollution. 7
 प्रदुषण नियंत्रणात व्यक्तिची स्वतःची भूमिका स्पष्ट कराः

P.T.O.

WT		(2) 1001—20	23
2.	Discus	s the causes of soil erosion and its conservation measures.	15
	जमीनीर्च	ो धूप होण्याची कारणे सांगून त्याच्या संवर्धनाचे उपाय सांगा	D.
		Or Service Control of the Control of	
		(apian) (The contraction of the	
	(a)	Write in detail the desert ecosystem.	8
		वाळवंटातील परिसंस्थेची विस्तृत माहिती लिहा.	
	(<i>b</i>)	Describe In-situ conservation and Ex-situ conservation.	7
		मूलस्थानी संवर्धन व अन्यस्थानी संवर्धन याविषयी माहिती लिहा.	
3.	Write	short notes on any two:	10
	(a)	Renewable Energy Sources	
	(b)	Food chain and food web	
	(c)	Aesthetic value of biodiversity	
5 KOP	(d)	Environmental hazards.	
	कोणतेही	दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :	
	(अ)	अक्षयक्षम उर्जा स्रोत	
	(ৰ)	अन्नसाखळी व अन्नजाळे	
	(क)	जैवविविधतेचे सौंदर्य मूल्य	
11/8	(ड)	पर्यावरणावरील आपत्ती	